

Для читання

Конституція
для всіх:

і великих, і малих

Преамбула

Люди всіх родин і націй
Задля миру і добра
У народ один з'єднались,
Щоб держава в них була!

Українські люди здавна
Тут у злагоді жили,
Захищали Честь і Правду,
І культуру берегли.

Перед совістю і Богом
Час настав тримати звіт.
Україна — для Народу!
Конституція — для всіх!

Для могутньої держави
Треба влада і кордон.
Конституція країни —
Основний для всіх Закон!

Стаття 1

Україна — це держава
Незалежна, правова!
А хтось знає, що насправді
Означають ці слова?

Незалежний — той, хто за вжди
Своїм розумом живе,
Відрізнить брехню від правди,
Шлях свій власний обере.

Щоб усі жили у мирі,
Щоб порядок кожен знав,
Народ вільний український
Конституцію прийняв!

Тут записані важливі,
Головні для всіх слова!
Будуть люди всі щасливі,
Як держава — правова!

Стаття 2

На своїй землі країна
Свій встановлює Закон.
Суверенна Україна
Має владу і кордон.

Недотό ркана і цільна
Територія у нас.
Україна — міцна, сильна,
Навіть клаптя не віддасть!

Стаття 3

Україна — Батьківщина!
Як сім'я для нас усіх.
Найцінніше — це Людина,
Її щастя, її сміх,

Її спокій і здоров'я,
Її гідність і права!
Ось що значить Україна
Соціальна, правова!

Захист прав, свобод людини
Для держави — головне!
І вона відповідає
Перед нею за усе!

Стаття 4

Україна — Рідна Мати!
Кожен з нас — її дитя!
Цей зв'язок не розірвати,
Він триває все життя!

Ти родився в Україні,
Ти тепер громадянин!
Громадянство для людини
Значить ти — держави син!

Захищай її як Мати
І в образі не давай!
Ти щасливим можеш стати
Тільки тут! Запам'ятай!

Стаття 5

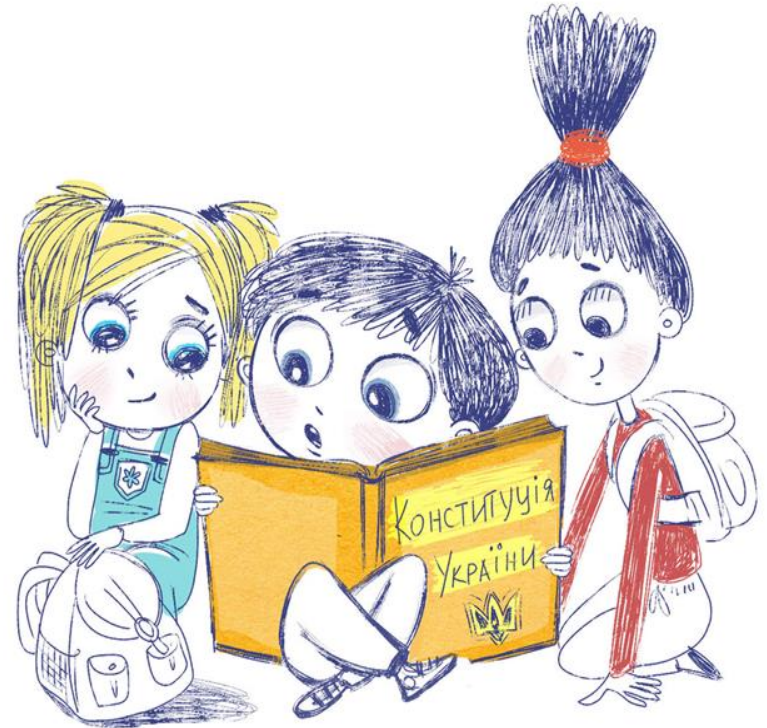
Демократія — це значить
Все вирішує народ!
Незалежності і влади
Він — єдине джерело!

У республіці немає
Ні панів, ні королів!
Владу люди обирають
Як своїх представників.

І від імені народу
Вони правлять певний час.
Депутатом всенародним
Може бути кожен з нас!

Якщо хтось про це забуде,
Народ вийде на Майдан!
Нагадають швидко люди,
Хто в країні справжній пан!

Тухлі яйця, помідори
Узурпатору в лице!
Як побачить гнів народний,
Сам злякається! Втече!

Стаття 6

Щоб ніхто народну владу
Сам-один не захопив,
Гетьман Орлик усю владу
На три гілки розділив!

Конституцію для війська
Він найперший написав
І старшині Запорізькій
Поділ влад заповідав.

Перша влада — це закони,
Чесні правила для всіх.
Це права і заборони,
Щоби кожен жити міг.

Щоб і бідний, і багатий,
І великий, і малий
Могли рівні права мати!
Цей закон є головний!

Владу цю Верховній Раді
Дав на виборах народ.
Обирають депутатів
Всіх на п'ятирічний строк.

Другу владу — виконавчу,
Народ уряду надав.
Він керує всім, все бачить
І веде багато справ!

Уряд має міністерства.
На чолі — прем'єр-міністр.
Стежить за порядком зверху,
Має справи головні.

Над усім — Судова Влада!
Хто правий, хто не правий,
Де брехня, а де є правда,
Скаже вирок судові й!

Суд розгляне суперечку,
І заслухавши сторін,
Суд розсудить усіх чесно
І припинить давній спір.

Як народ живе по правді,
Щастя він не омине!
Конституція і право —
ЦЕ НАЙВИЩЕ, ГОЛОВНЕ!

Стаття 7

Самоврядування міста —
Значить, що воно — твоє!
Кожен з нас — господар міста,
Де працює і живе.

Не чекай, а сам берися,
Прибирай і не сміти!
Тільки там порядок в місті,
Де живуть такі, як ти!

Стаття 8

Що найбільшу силу має
Й над законами стоїть?
Конституція! Всі знають,
Що вона — найвище всіх!

Конституція — молитва!
Оберіг на все життя!
Хочеш чесно в світі жити?
Конституцію вивчай!

Стаття 9

На планеті майже двісті
Незалежних є країн.
Самоврядних, самостійних,
Рівноправних між усіх!

В кожній свої кордони,
Влада, суверенітет,
Конституція, закони
І в людей авторитет.

Між державами для миру,
Щоб не виник гострий спір,
Україна укладає
Міжнародний договір.

Стаття 10

В Україні українці
Вже живуть сім тисяч літ.
У Карпатах пасли вівці
І збирали дикий глід.

Але в хаті українській
Добре рідним і гостям.
Ми веселі та гостинні,
Як не роблять шкоди нам.

Наша мова — найдавніша,
Старша навіть за санскрит!
У державі головніша,
Найважливіша за всі!

А як хтось її не знає,
Якщо тато не навчив,
Хай говорить, як бажає!
Це дозволено усім.

Стаття 11

Усі люди України,
Всі разом — один народ!
Різне в кожного коріння,
Але нас з'єднав тут Бог!

Пам'ятай своє коріння
І традиції батьків.
Пам'ятай, що Україна —
Дім наш спільний на віки!

Стаття 12

Українці за кордоном
Хоч давно уже живуть,
Всі вивчають рідну мову,
Її спадок бережуть!

Але й далі ми єдині
І душа у нас одна.
І культура українська
За кордоном розквіта!

Стаття 13

Земля, надра і долини,
Море, ріки і ліси —
Все народне, українське
І належить нам усім!

Попіклуйся про природу —
Це твоє, Громадянин!
Ти — це часточка народу!
Власник лісу і долин!

Ти господар в цьому домі.
І про це не забувай!
Коли будеш на природі,
То сміття не залишай!

Стаття 14

На початку плину часу
Батько Ор поля зорав,
Плуг, ярмо, сокиру, чашу
Він сиnam заповідав!

Бережіть лани широкі,
Де зерно дало врожай,
Де могутній тур дворогий
Вперше людям плуг тягав!

Ця земля — найкраща в світі,
Найплідніший в світі ґрунт!
Хліборобам-українцям
Дарував її Перун!

Наші землі — наша слава!
Прогодують увесь світ!
Кожен хай запам'ятає
Батька Ора заповіт!

Стаття 15

Україна — не в'язниця!
Кожен вільний у думках.
Можеш ними поділитись
У листах чи на словах.

Говори у мікрофони,
Що на серці і в душі!
І ніхто не заборонить,
Що сказати ти хотів.

Як розвинути країну?
Знаєш? Пропонуй і дій!
Завтра ти прийдеш на зміну.
Шлях країни — вибір твій!

Стаття 16

Щоб не вибухнув Чорнобиль,
Щоб не сталось знов біди,
Дбати треба про природу,
Про озера і річки!

Екологія — це небо,
Чисте море і ліси.
Берегти природу треба,
А як ні — то горе всім!

Стаття 17

Незалежність і кордони
Україна захистить!
Збройні Сили оборону
Розгорнуть в потрібну мить!

Кожен стане за державу,
Відсіч дати ворогам!
Україна — нездоланна!
Батьківщина усім нам!

Армія — це оборонці,
Воїни, захисники!
Це найбільш сміливі хлопці,
Це герої на роки!

Стаття 18

Із державами у світі
В Україні договір:
Вигідна усім співпраця,
Допомога, дружба, мир!

Україна прагне миру
І добробуту усім!
Щоби люди жили вільно
І щасливі щоб були!

Як біда когось спіткає,
Україна тут як тут!
Гвинтокрили відлітають,
Допомогу їм везуть!

Стаття 19

Людам воля і свобода!
Хто як хоче, так живе!
І ніхто не заборонить,
Бо свобода — головне!

А чиновник за вжди буде
Жити як Закон велить!
Конституція усюди
Українців захистить!

Стаття 20

Щоб завжди могли впізнати
Україну з-між усіх,
Синьо-жовтий древній Прапор
На жердині майорить!

Синій — то безкрайне небо!
Жовтий — жито на ланах!
Сяє Прапором Державним
Україна золота.

А над горами і вище
Український чути Гімн!
Пісню цю Павло Чубинський
Українцям заповів!

А Вербицькому Михайлу
Господь музику послав!
«Ще не вмерла...» кожен знає,
Рідний Гімн не раз співав!

На Гербі князівський сокіл
Понад тисячу років.
Сокіл — символ-оборонець,
Український оберіг!

Місто Київ — це столиця
Із далеких ще часів!
Приїжджайте й подивіться
Місто квітів і лісів!

Тут Дніпро могутній, славний,
Сяють сонцем купола!
Тут місця, де Русь прадавня
Християнство прийняла!

Розділ

Права і свободи людини і громадянина

Стаття 21

Усі люди вільні й рівні
В своїй гідності й правах!
Конституція це каже
Нам у перших же рядках!

Ці права з тобою будуть
Цілий вік, усе життя!
Невід'ємні, непорушні
Для людей і громадян.

Стаття 22

Право — це твоя можливість,
Це свобода жити так,
Як ти сам собі хотів би!
Обирати власний шлях!

Конституція не містить
Списку всіх свобод і прав.
Тут права найголовніші,
Щоб ніхто не скасував!

Якщо змінюють закони
Чи приймаються нові,
То права людські й свободи
Попередній мають зміст.

Стаття 23

Кожен може розвиватись
Вільно як захоче сам,
Може ким завгодно стати
Завдяки своїм думкам!

Вільний ти! Роби, що хочеш,
Але добре пам'ятай:
Головне — нікому шкоди
І ніде не завдавай!

Пам'ятай, що є навколо
Біля тебе люди теж!
Що б було, якщо би кожен,
Що хотів робив без меж?

Ця межа одна-єдина!
Правило є золоте:
Пам'ятай, що в Україні
Ти не сам один живеш!

Стаття 24

В Україні усі рівні,
І закон — один для всіх.
І права конституційні
Мають громадяни всі.

В нас немає привілеїв
Незалежно від ознак.
Конституції байдуже
Чи заможний, чи бідняк.

Рівність жінки й чоловіка
І дорослих, і дітей.
Колір шкіри, вік, освіта,
Всі права — для всіх людей!

Стаття 25

Громадянства не позбавлять.
Але сам громадянин
Може вийти з громадянства,
Якщо сам так захотів.

Громадян не виганяють,
Ворогам не видають!
Україна захищає!
В цьому громадянства суть!

Стаття 26

В іноземців в Україні
Є такі самі права.
Бо походження людини
На права їх не вплива.

На притулок мають право,
Коли лихо чи біда
У країні їх спіткала
Чи примусила війна.

Стаття 27

Кожен має право жити!
Це ніхто не відбере.
Має право боронитись
Чи зі зброєю, чи без.

Стаття 28

Гідність кожного в повазі,
Люди є завжди людьми.
Злодій має теж це право
Незалежно від вини.

Скасували смертну кару.
Смертю відає Господь
І жорстоке катування
Припинив давно Закон.

Стаття 29

Кожен вільний! І свободу
У людей не забереш!
Тільки суд один лиш може
Ув'язнити під арешт.

У нагальному випадку,
Щоби злодій не утік,
Три доби його під варту
Можна взяти без судів.

Але треба пояснити
Про причину і права.
І родині подзвонити
Щоб знайшла захисника!

Стаття 30

Ти господар свого дому!
Кого хочеш пропускай,
А не хочеш, то нікому
І дверей не відчиняй!

Тільки з рішенням суду вим
Можуть вдертися додому!

А без суду — винятково
Щоб людей урятувати,
Чи злочинця упіймати, —
Це важливо й терміново!

Стаття 31

Право є на таємниці
В телефонах і листах.
Конституцію порушив,
Хто без дозволу читав.

Стаття 32

Заборонено втручання
В особисте та в сім'ю.
І в чужому копирсання
Я також не визнаю!

Стаття 33

У великій Україні
Є багато міст і сіл.
Право кожної людини
Жити там, де захотів!

Можна жити за кордоном,
Скучив — вільно приїжджай!
А як хтось це заборонить,
Конституцію згадай!

Стаття 34

Власну думку, своє слово
Виразити можуть всі!
У книжках, статтях, промовах,
В інтерв'ю і у пості.
Вільно можна спілкуватись
З ким завгодно і про все!
Але можна й промовчати!
Іноді згадай про це!

Стаття 35

Право вірити у Бога
Чи не вірити в богів.
Церква — не обов'язкова!
Ходить той, хто захотів.

Мусульмани і мормони,
Християни всіх церков
Можуть жити за законом,
Який дав їм їхній Бог!

Але треба нагадати,
Якщо хтось не зрозумів,
Від законів не звільняє
Віра в Бога чи богів.

Стаття 36

Люди можуть об'єднатись
Як цікаво їм разом.
Краще спільно працювати,
Добре й весело гуртом.

Партії — для депутатів,
Профспілки — працівникам!
Кожен може приєднатись
Або бути тільки сам.

Стаття 37

Заборонено єднання
Для насильства та війни,
На державу посягання
З будь-якої сторони.

Стаття 38

Управляють громадяни
У державі геть усім!
Головні державні справи
Обговорюють усі!

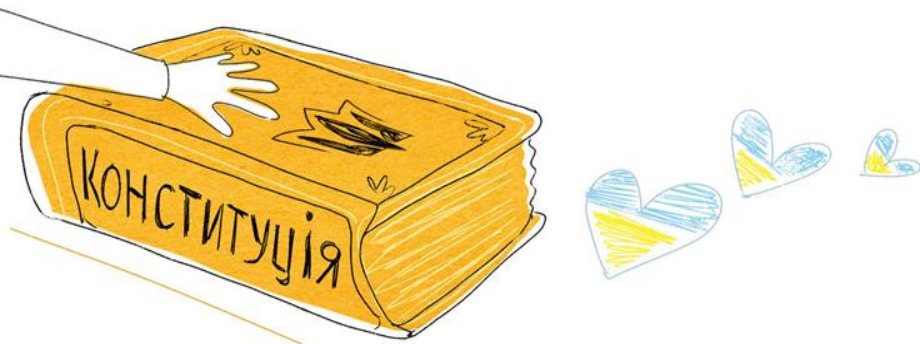
Обирати депутатів
Може лиш громадянин.
Обирай завжди найкращих —
Чесних, добрих і простих!

Стаття 39

Демонстрації, походи,
Збори, мітинг чи протест —
Доєднатись може кожен,
Якщо зброю не бере!

Стаття 40

Кожен може написати
Скаргу, звернення чи лист.
А йому відповідати
Мають швидко і завжди.

Стаття 41

Кожен має власні речі,
Має право на майно!
Непорушне і священне,
Й недоторкане воно!

Володій і користуйся,
Тільки шкоди не роби!
І чужого не привласнюй,
Як не хочеш до тюрми!

Стаття 42

Можеш бізнес розпочати,
Але ним не зловживай!
Добросовісно і чесно
Виробляй і продавай!

Стаття 43

Маєш право працювати,
Заробляти на життя.
Обирай собі роботу,
Але примусу нема!

Стаття 44

Хто працює, той на захист
Трудових та інших прав.
Може вільно страйкувати,
Щоб роботодавець знав!

Стаття 45

Маєш право відпочити
Як своє відпрацював,
Бо відпустку на три тижні
Всім закон гарантував!

Стаття 46

Якщо хтось в біду потрапить
Без роботи і грошей,
Є в нас соціальний захист
Для стареньких і дітей.

Допоможуть із грошима,
І роботу підберуть,
Бо держава — для людини!
І людину бережуть!

Стаття 47

Житло кожен може мати,
Збудувати чи в кредит,
Від держави — безоплатно,
Якщо чергу відстоїть!

Стаття 48

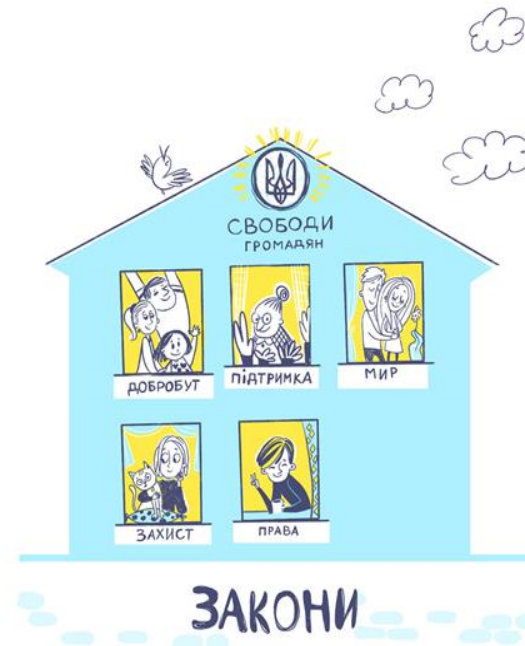
Кожен має право мати
Харчування і житло,
Щоб себе прогодувати
І в сім'ї щоб теж було!

Стаття 49

Безкоштовна допомога
У лікарнях для усіх.
Кращі ліки — спорт, природа,
Вітаміни, щирий сміх!

Стаття 50

Є ще право на безпечне
Середовище життя!
Екоїжа, екоречі —
Ні відходів, ні сміття!

Стаття 51

Дві закохані людини
Мають право на сім'ю.
Мають право на дитинку,
Навіть можуть не одну!

Стаття 52

Діти рівні між собою,
Вік і стать — не головне!
На насильство заборона —
У дітей права теж є!

Стаття 53

Є ще право на освіту.
Школа, коледж, інститут,
Вчителі нам мудрість світу
Безкоштовно віддають.

Стаття 54

Гарантується свобода
Для поетів, співаків!
Витворяйте, що завгодно!
Не шкодуйте творчих сил!

Збагати свою культуру,
Напиши красивий вірш
Чи зліпи якусь скульптуру.
Щось іще! Тобі видніш!

Стаття 55

Всі права і всі свободи
Захищаються судом.
Кожен скаргу дати може
Щоб боротися зі злом.

Стаття 56

Як держава випадково
Свій порушує закон,
Відшкодує шкоду сповна
Без найменших перепон!

Стаття 57

Кожен має право знати
Про закони і права,
Конституцію вивчати
Має кожна голова.

Хто закони поважає,
Той країні рідний син.
Конституції не знаєш —
Ти в державі як чужий!

Стаття 58

Всі нові закони мають
Силу діяти вперед,
І вони не покарають
За вже скоєне старе.

Та якщо закон скасує
Чи пом'якшить ту вину,
Цей закон суд застосує,
Хоч той день уже минув.

Стаття 59

Громадяни України
Мають ще багато прав,
Але досить для людини
Навіть тих, які назвав!

Коли треба нам порада
Професійна, правова,
Треба йти до адвоката —
Правника-захисника!

Стаття 60

Якщо хтось тобі накаже,
Щоб ти зло комусь зробив,
Відмовляйся! І одразу
У поліцію дзвони!

Щоб злочинця покарати,
Набирай скоріш 102!
Телефон цей має знати
У садочку дівтора!

Стаття 61

Не карають за щось двічі,
Не карають за чуже,
І нема вини довічно,
Якщо кару мав уже.

Стаття 62

Кожен є невинуватим
Й покарання не несе,
Доки вироку немає,
Доки Суд не скаже це!

Всі підстави звинувачень
Хай доводить прокурор!
Не доводь невинуватість —
Знай, що є такий закон!

Тільки докази законні
Хай провину доведуть,
На припущеннях не може
Ґрунтувати вирок Суд.

Стаття 63

Можеш правди не казати
Ні про себе, ні рідню,
Можеш просто промовчати,
Ніби язика ковтнув!

Поліцейські, прокурори
В Справедливому Суді
Не примусять говорити,
Якщо сам не захотів.

Кожен може захищатись
Від пред'явлених підозр.
Є для цього адвокати —
Кращий засіб від погроз!

Хто засуджений, теж має
Рівні з іншими права.
Як у вироку немає,
Що обмежено права.

Стаття 64

Всі права конституційні
Є у кожного із нас!
Їх обмежити можливо
Тільки у воєнний час

Стаття 65

Прав людини у суспільстві
Без обов'язків нема!
Захищай, шануй Вітчизну —
З Конституції слова.

Стаття 66

Є обов'язок природу
І культуру берегти,
Поважати рідну мову,
Давні звичаї батьків.

Стаття 67

Кожен сплачує податки —
Це частинка від платні!
Кожен як своє заплатить,
Будуть гроші у казні!

Стаття 68

Конституцію народну
Прочитай і все збагни!
Як не знатимеш закону,
Це не звільнить від вини!

**Посилання на сторінку повної (з ст.1 до ст.161), проілюстрованої книги
«Конституція для всіх: і великих, і малих»:**

<https://www.facebook.com/konstytutsiya.dlya.vsih>

